

MANIFESTO ŠKOLSKE MEDIJACIJE

usvojen na Drugoj godišnjoj konferenciji o školskoj medijaciji
održanoj 12. veljače 2016. godine

Jesmo li pružili dobar primjer novim generacijama u području izgradnje bliskih odnosa, ali i onih na radnom mjestu, kao i onih među zajednicama? U iskrenoj i izravnoj komunikaciji, slušanju drugih s poštovanjem i traženju istinskih i konstruktivnih rješenja na dobrobit svih uključenih strana?

Ove su vještine od presudne važnosti za društvo danas i društvo budućnosti, a potrebno je još jako puno napraviti. Roditelji, odgajatelji, učitelji i mentori – svi na svoj način nastoje pružiti dobar primjer i učiti djecu i mlade o odnosima, sukobima i njihovom rješavanju. Ipak, oni to nisu uvijek u stanju, a brojne prešutne društvene norme, svjetski sukobi, dio medija kao i velik broj osoba na položajima moći i autoriteta nerijetko pokazuju i poučavaju upravo suprotno – paradigmu (izravnog i neizravnog) nasilja, dominacije, destruktivnosti te rastuće neravnoteže i nepravde. Iako su sukobi dio ljudske prirode i snažan poticaj ideja, kreativnosti i razvoja, čini se da upravo na ispitu rješavanja sukoba i pronalaženja mirnih i dugotrajnih rješenja često „padamo“.

Zato smatramo da su usvajanje znanja i vještina potrebnih za komunikaciju u sukobu i za rješavanje sukoba, kao i prenošenje ovih znanja na djecu i mlade iznimno vrijedni odgojno obrazovni ciljevi. Školska, vršnjačka, organizacijska i obiteljska medijacija područja su koja u tom smislu vrijedi sustavno razvijati.

ŠKOLA, VRTIĆ I SVAKA ODGOJNO-OBRAZOVNA USTANOVA BUDUĆNOSTI JE ONA KOJA:

- razvija kritičko i kreativno mišljenje i potiče vlastito izražavanje;
- uči empatičnost, asertivnost i toleranciju;
- povezuje se sa širom zajednicom i društvom u cjelini, usmjerena je na međusobne odnose i promjene;
- potiče preuzimanje odgovornosti i promišljeno donošenje odluka;
- okreće se potrebama djeteta i njegovom cjelovitom razvoju;
- poštuje razlike i uvažava interkulturalnost;
- u sukobima vidi potencijal za razvoj.

I ZATO TREBAMO:

- izražavati jasno i slobodno vlastite misli, stavove i emocije;
- djelovati proaktivno, aktivno slušati i komunicirati s drugima;
- uvažavati druge i moći zauzeti njihovo gledište;
- davati i primati povratnu informaciju sa svrhom osobnog rasta i razvoja cijele zajednice;
- poticati iskreni dijalog kad god je to moguće;
- ulagati u znanje o odnosima, komunikaciji i medijaciji;
- prepoznati sve dimenzije sukoba kad se dogodi;
- zalagati se za mir i nenasilje vlastitim primjerom, biti u tome uporni i dosljedni;
- promicati medijaciju i mirno rješavanje sukoba u obitelji i na radnom mjestu;
- širiti znanja o medijaciji i stvarati mrežu medijatora i dobrih inicijativa;
- zadržati optimizam, entuzijizam i motiviranost!

ŽELIMO DRUŠTVO:

- u kojem je čovjek na prvom mjestu;
- koje prihvaća i cijeni različitosti;
- u kojem je važan glas svakog pojedinca, a ne samo većine;
- koje ustraje u vladavini prava i istinske pravde za sve;
- koje njeguje strpljenje i međusobno poštovanje;
- bez straha od pogreške, odbacivanja, omalovažavanja, osjećaja nemoći i bespomoćnosti;
- koje potiče razvoj i dobrobit svakoga;

- u kojem su moć i utjecaj povezani s visokim etičkim standardima i skrbi za dobrobit svih;
- osjetljivo na pitanja (ne)ravnoteže, moći i pristranosti.

DRUŠTVO TREBA:

- poticati kritičko i kreativno mišljenje te demokratske procese na svim razinama;
- uvažavati mišljenja djece i mladih kao jednako važne i stvoriti školu/vrtić po njihovoj mjeri;
- omogućiti svim dionicima odgojno-obrazovnog procesa aktivno sudjelovanje u donošenju odluka;
- poticati aktivno građanstvo od najranije dobi;
- uvrstiti medijaciju i općenito umijeće rješavanja sukoba u sveučilišne programe;
- osigurati sredstva za cjeloživotno obrazovanje svih uključenih u odgojno-obrazovni proces, a naročito u području vještina za mir, dijalog i suradnju;
- osigurati prostor i vrijeme za vježbanje i provedbu svih vrsta medijacije;
- izgraditi mrežu lako dostupnih informacija o rješavanju sukoba, sporova i medijaciji.

ZATO JE VAŽNO NA SVIM RAZINAMA DRUŠTVA, A POSEBNO U ODGOJNO-OBRAZOVNOM SUSTAVU:

- učiti preuzimati odgovornost za svoje ponašanje i razvijati svijest o vlastitim mogućnostima;
- razvijati socijalno-emocionalne kompetencije djece;
- prenositi funkcionalno znanje o bogatstvu različitosti;
- pri svakoj odluci zapitati se je li utemeljena na principima stručnosti, fleksibilnosti, otvorenosti i pozitivnosti;
- staviti naglasak na pojmove pravde i pravde te dostojno implementirati standarde etičnog ponašanja;
- sustavno i dosljedno poučavati o odnosima, sukobima i rješenjima (ne samo djecu, već i učitelje, odgajatelje, rukovoditelje, roditelje i sve sudionike odgojno-obrazovnog procesa).